

„Капиталовите системи: принос за решаване на пенсионния проблем“

В БЪЛГАРИЯ НЯМА УСЛОВИЯ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЧИЛИЙСКИЯ МОДЕЛ

● Изцяло частното пенсионно осигуряване не е приоритет на държавата ни

СПЕЦИАЛНО ИНТЕРВЮ ЗА В. „ЗАСТРАХОВАТЕЛ ПРЕС“

Гилермо Артур, президент на Международната федерация на администраторите на пенсионни фондове, FIAP

ПРЕМИНАХТЕ КЪМ КАПИТАЛОВАТА СИСТЕМА С ГОЛЯМ УСПЕХ

(Продължава от стр. 7)

- България, Полша, Унгария, Литва, Естония прилагат тристъпков модел на пенсионно осигуряване.

Как бихте определили този модел, как оценявате реформата у нас и смятате ли, че чилийският модел на изцяло частни принципи е неприложим тук?

- В Централна и Източна Европа и специално в България се премина към капиталовата система с голям успех. Инвестиционната политика към пенсионните фондове във всяка държава придобива голямо значение.

Става въпрос за принудително спестяване от страна на работодателите и затова инвестициите на активите на частните пенсионни фондове са много силно регулирани от регулаторния орган. Някои регулаторни органи проявяват тенденция към диверсифициране на портфейла на фондовете, за да се ползват тези средства за други нужди в държавата. Това обаче оказва отрицателно въздействие върху спестяванията на работодателите.

В Чили систе-

мата съществува от 25 години и достигна до спестявания на стойност 100 милиарда щ. дол. От тях 30 млрд. щ. дол. представляват осигуровките, плащани от работодателите и 70 млрд. щ. дол. се дължат на доходността, която се получава от инвестира-

нето на активите на фондовете. Разбира се, у нас има голяма либерализация на инвестициите. Досега 33% от активите можеха да се инвестират извън страната, а съвсем наскоро този процент достигна 45 на сто. Така 45% се инвестират извън Чили и 55% - в страната. След година очакваме ин-

ви за фондове. Съществуват агресивни фондове, при които има висок процент на променлива доходност. Съществуват и консервативни фондове без променлива доходност. Финансовата литература дълго време твърди, че агресивните фондове при по-продължителен период от време са по-рентабилни. Когато хоризонтът пред работещия се скъси, тогава се препоръчва да премести спестяванията си в по-консервативен фонд.

- Западноевропейският тип пенсионно осигуряване застъпва в по-голяма

степен разходопокривната система и там участието на държавата е значително. Смятате ли, че това ще доведе до проблеми в близко бъдеще и защо страните от Латинска Америка се ориентират към доминиращо участие на капиталовопокривните схеми на осигуряване?

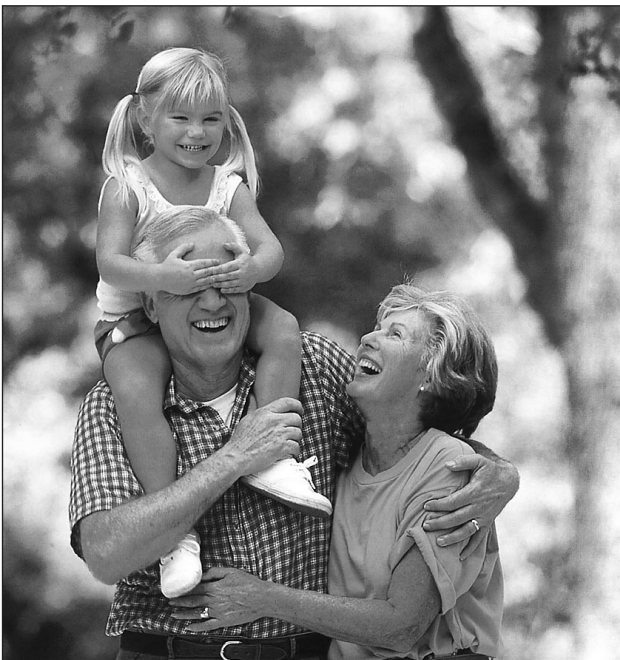
- Ако говорим за страните от Западна Европа, трябва да се знае, че там се създава гигантски финансов дълг. Това означава да се направи оценка на пенсиите, които фондовете трябва да изплащат в бъ-

деще. Тези държави, в които има само разходопокривна система, отлагат решението на проблема си във времето, като правят малки привравнявания - например увеличават възрастта за пенсиониране, намаляват доходността, увеличават осигуровките. А проблемите не могат да се разрешат с тези мерки, а само се отлагат за бъдеще време. За да се реши този проблем и системата да се превърне в капиталова, е нужно общественият фонд да заяви, че има дълг към своите пенсионери и да обясни как ще изплати този дълг. Трябва да се обясни точно как ще се прехвърлят средствата, спестени в публичния фонд към частния фонд. Това е трудно решение и поради това не се взема от страните в Западна Европа.

вестициите в чужбина да достигнат до 80 на сто от активите.

- А какъв беше ефектът от внедряването на мултифондовете в страните от Южна Америка и какво е положителното при тази система на пенсионно осигуряване?

- Мултифондове има в Чили, Перу, Мексико и Словакия. Преди внедряването им работниците имаха само една алтернатива за инвестициите си, еднаква за всички осигуряващи се хора. За любителите на риска нямаше никакви възможности да спечелят повече. В момента в Чили и Мексико има 5 алтернати-

НОВИНИ ОТ КОНФЕРЕНЦИЯТА

□ **ИВАН НЕЙКОВ**, социален министър от близкото минало, предлага пенсиите на родените преди 1959 г. да се повишават посредством данъчни облекчения за фирмите. Вноските на фирмите за втора пенсия на родените преди 1959 г. да се признават за разход в двойния им размер според Нейков.

□ Пак **Иван Нейков** предлага за родените преди 1959 г. да се даде право да внесат пари в брой във фондовете за втора пенсия, за да могат да получават освен държавната и още една пенсия.

□ **Председателят на Асоциацията на гружествата за допълнително пенсионно осигуряване НИКОЛА АБАДЖИЕВ** предлага задължителните вноски за втора пенсия в частните пенсионни фондове да се вдигнат от 5% на 7,5% от 2008 г.

□ **Другата идея е да се увеличат преференциите за влагане в доброволните пенсионни фондове от 10% на 20% от годишния доход за родените преди 1959 г.**

□ **Идеята за личен избор на вида вложение на БАДДПО** е всеки човек да избира сам как частните пенсионни фондове да инвестират парите му в т.нар. „мултифондове“. Възможностите са между високорискови, балансиран и нискорискови вложения. Така от вложителя ще зависи какви лихви ще носят парите му, спестявани за пенсия. Тази идея вече е обсъждана в КФН и се очаква да влезе в сила от 2008 г. Става въпрос за над 1,6 млрд. лв., които управляват фондовете.

□ **Заместник социалният министър ГОРАН БАНКОВ** по време на конференцията обяви, че до края на тази година в НС трябва да бъде внесен за разглеждане и приемане нов Закон за управление на Сребърния фонд, който ще регламентира как да се управляват акумулираните от фонда средства, като се очаква през този месец да бъдат преведени първите около 500 млн. лв. Половината от парите са от постъпленията от приватизация и 10 на сто от бюджетния излишък. В Сребърния фонд ще се натрупват средства в рамките на 10 години. Прогнозите са към 2016-2017 г. в зависимост от демографската ситуация да могат да се трансферират към НОИ, за да се осигури стабилно изплащане на месечните пенсии.

Темата отрази **ИЛЕАНА СТОЯНОВА** (Слегва)

ПАРЛАМЕНТЪТ ПРИЕ ИЗМЕНЕНИЯ И ДОПЪЛНЕНИЯ В КОДЕКСА ЗА ЗАСТРАХОВАНЕТО

(Продължава от стр. 2)

Според друга важна промяна „вземания към застраховани, произтичащи от застрахователни договори, се признават за покритие на техническите резерви до разликата между брутният размер на образуваните пренос-премиен резерв, математически резерв или капитализирана стойност на пенсиите и дела на презастрахователя в тях, преобразуван по реда на ал. 1 и 2. Вземания към застрахователни посредници, произтичащи от застрахователни договори, се признават за покритие на техническите резерви на стойност до 20 на сто от разликата между брутният размер на образуваните пренос-премиен резерв, математически резерв или капитализирана стойност на пенсиите и дела на презастрахователя в тях, преобразуван по реда на ал. 1 и 2.“

В Допълнителните разпоредби се създава §4а: (1) Съгласно Директива 91/371/ЕИО на Съвета за откриването на клон и за извършването на

дейност по застраховане по видове застраховки по Раздел тт от Приложение № 1 от застраховател със седалище в Република България в Конфедерация Швейцария, съответно от застраховател със седалище в Конфедерация Швейцария в Република България, както и за надзора върху тази дейност, се прилага Споразумението между Европейската икономическа общност и Конфедерация Швейцария относно прякото застраховане, различно от животозастраховането. (2) Комисията за финансов надзор оповестява практиката по прилагане на споразумението по реда на чл. 9, ал. 1 от Закона за Комисията за финансов надзор.

В Преходните и заключителните разпоредби се създава още и §6а: Заварените застрахователи и презастрахователи привещават капитала си в съответствие с чл. 82, ал. 1 и 3 в срок до 31 август 2007 г.

„ЗАСТРАХОВАТЕЛ ПРЕС“